

# Innhold

<b>Forord</b> .....	15
<b>Innledning</b> .....	17
<i>Anne Berit Emstad</i>	
Om bokas kapitler .....	19
<b>Kapittel 1</b>	
<b>Hvorfor lærerutdanningskoler og samskapt FoU?</b> .....	25
<i>Anne Berit Emstad og Kristin Norum Skoglund</i>	
Å skape bærekraftige partnerskap .....	26
Å legge til rette for forskning og utviklingsarbeid .....	29
Kontekst for alle studier som blir presentert i boka .....	32
<b>Kapittel 2</b>	
<b>Å muliggjøre samskapte FoU-prosjekter mellom lærere og forskere</b> .....	39
<i>Torild Oddane og Ingrid Stenøien</i>	
Samskaping .....	40
Samskaping versus samproduksjon .....	41
Samskaping versus samarbeid .....	41
Samskaping i partnerskap om lærerutdanningskoler (PLU) ...	43
Et kompleksitetsteoretisk perspektiv på ledelse av samskaping ....	44
Metode .....	47
Case .....	49
Funn .....	53
Å forankre: fra forslag til tiltak .....	53
Å planlegge: fra strategi til gjennomføring .....	54

Å informere: fra motivasjon til handling .....	55
Å koble: fra idé til samskapt FoU-prosjekt .....	55
Analyse og drøfting .....	56
Konklusjon .....	62

### Kapittel 3

#### Tverrinstitusjonelle læringsfellesskap i norskfaget – erfaringer fra USSiT .....

66

*Yvonne Albrigtsen og John Brumo*

Bakgrunn .....	67
Tidligere forskning .....	69
Metode .....	72
Funn og drøfting .....	74
Hva kan tverrinstitusjonelle læringsfellesskap handle om i norskfaget? .....	74
Hvordan kan slike læringsfellesskap organiseres og utvikles? ...	75
Hvorfor opprette tverrinstitusjonelle læringsfellesskap? .....	77
Konklusjon .....	81

### Kapittel 4

#### Samskapte praksisstudier .....

85

*Torunn Klemp og Kathinka Hveem Johannessen*

Teori og tidligere forskning .....	87
Intervensjonsprosjektet Lærerutdanning i skolen – i praksis (LUp) .....	90
Metode .....	91
Datamateriale .....	92
Analysemetode fokusgruppeintervju .....	93
Troverdighet og etikk .....	94
Funn .....	95
Bedre grunnlag for samspill .....	95
Samskaping av kjernepraksiser .....	96
Ny dynamikk og nye redskaper i samspillet .....	97
Mer jevnbyrdige roller i samspillet .....	98
Diskusjon og implikasjoner .....	99

## Kapittel 5

### Endringsverksteder – et PLUSS for lærerutdanningen ..... 105

*Lise Vikan Sandvik og Alex Strømme*

Å forstå lærerutdanningen som et aktivitetssystem .....	107
Ekspansivt prosjektdesign .....	109
Metode .....	113
Funn .....	114
Roller og samarbeid .....	115
Rammer .....	116
Innhold .....	117
Diskusjon: Veien videre .....	118

## Kapittel 6

### Et samskapt undervisningsopplegg om kontaktlærerrollen – brobygging mellom campus og praksisskole ..... 123

*Juliette Boks-Vlemmix og Kristina Karlgård*

Kunnskapsgrunnlag .....	124
Kontaktlærerrollen .....	124
Erfaring og kunnskapsutvikling .....	125
Samarbeid om samskapte prosjekter i lærerutdanning .....	126
Kontekst og beskrivelse av det samskapte undervisningsopplegget .....	127
Aksjonen .....	127
Undervisningsopplegget .....	128
Metode .....	131
Datainnsamling .....	131
Tematisk analyse .....	132
Funn .....	133
Tidligere erfaringer .....	133
Utbytte av aksjonen .....	134
Hva fant vi i spørreskjemaene? .....	137
Drøfting .....	137
Det samskapte undervisningsopplegget .....	137
Broer bygges .....	139
Dobbeltbroen: avslutning og veien videre .....	140

## Kapittel 7

### Veiledningsdokumentets rolle i praksisveiledningen – fra nyttig verktøy til akademisk øvelse . . . . . 144

*Randi Farstad, Rita Gjersvold Hage, Kari Anne Nordgård,*

*Thea Selle Opdal og Anne Mari Skogan*

Bakgrunn for studien . . . . .	145
Problemstilling . . . . .	146
Slik brukes veiledningsdokumentet . . . . .	146
Tidligere forskning . . . . .	147
Metode . . . . .	149
Analyse . . . . .	150
Presentasjon av funn . . . . .	151
Veiledning og undervisningsplanlegging . . . . .	151
Sammenheng teori og praksis . . . . .	153
Diskusjon av resultater i lys av tidligere forskning . . . . .	155
Oppsummering og noen tanker om veien videre . . . . .	158

## Kapittel 8

### Profesjonelt læringsfellesskap mellom praksislærer og fagdidaktiker . . . . . 162

*Alex Strømme og Ellen Juvik*

Teori . . . . .	164
Situasjonsbeskrivelse og metode . . . . .	166
Validitetskjede . . . . .	167
Analyse av aktivitetssystem . . . . .	169
Datagrunnlag . . . . .	172
Resultater . . . . .	172
Endringer av undervisning og i validitetskjeden . . . . .	173
Betydning av at undervisning ble gitt av en lærer fra videregående skole . . . . .	173
Studentens kompetanse vist ved eksamen . . . . .	174
Diskusjon . . . . .	175
Hva skjer så videre? . . . . .	177

## Kapittel 9

### Samskapt kunnskapsutvikling om inkludering i en mangfoldig skole – med eleven i sentrum . . . . . 180

*Marit Uthus og Kristin I. H. Sivertsen*

Bakgrunn . . . . .	181
Mangfoldsskolen . . . . .	182
Studien . . . . .	183
Analysene . . . . .	183
Resultater . . . . .	184
Inkludering som en opplevelse elevene har av å høre til . . . . .	185
Inkludering som en opplevelse av sosial og faglig tilhørighet . . . . .	186
Inkludering som en opplevelse av å ha betydning . . . . .	187
Inkludering som en opplevelse av å ha innflytelse . . . . .	189
Inkludering som en aktiv handling i en kollektiv og utforskende prosess . . . . .	190
Oppsummering og avsluttende refleksjoner . . . . .	193

## Kapittel 10

### Matematiske samtaler i et flerspråklig klasserom – hvordan inkludere flere? . . . . . 200

*Camilla Normann Justnes og Kristina Gätzschmann*

Bakgrunn . . . . .	201
Skolekontekst, deltakere i partnerskapet og undervisnings- opplegg . . . . .	202
Metode . . . . .	205
Datainnsamling og materiale . . . . .	206
Kollektiv kvalitativ analyse . . . . .	207
Analyse og resultat . . . . .	207
Elevenes språklige verktøykasse . . . . .	209
Elevers kulturelle verktøykasse . . . . .	211
Diskusjon og avsluttende refleksjoner . . . . .	213

## Kapittel 11

### Matematikk i flytsonen – samarbeid for et resonnerende

#### **læringsmiljø** ..... 219

*Silje Rødseth, Anders Sanne og Per Gunnar Østerlie*

Teori ..... 220

Metode ..... 222

Gjennomføring ..... 224

Analyse av aksjonene ..... 229

Diskusjon ..... 233

Konklusjon ..... 236

## Kapittel 12

### Bruk av norsk i engelskundervisningen: en kvalitativ studie av

#### **elevers og læreres holdninger** ..... 239

*Georgios Neokleous, Ingunn Ofte og Tor Sylte*

Tidligere forskning ..... 241

Metode ..... 242

    Datainnsamling ..... 243

    Dataanalyse ..... 244

Funn ..... 245

    Lærernes holdninger til bruken av norsk ..... 245

    Elevenes holdninger til bruk av norsk ..... 247

    Viktigheten av å bruke engelsk i undervisningen ..... 249

Diskusjon ..... 250

    Samskapt kunnskapsutvikling i skolen ..... 252

Konklusjon ..... 253

## Kapittel 13

### Begrepslæring og tekstskaping i en tegnspråklig klasse

#### **– utfordringer og muligheter** ..... 257

*Signe Rix Berthelin, Eli Raanes og Anne Charlotte Torvatn*

Skolekonteksten ..... 258

Teori om begrepslæring ..... 259

Metode ..... 261

Analyse ..... 263

Utfordringer med begrepslæring .....	263
Utforming av «plast i havet» .....	266
Analyse av elevtekstene .....	269
Avslutning .....	274

## Kapittel 14

### Yrkesfaglig utdanningsvalg – et FoU-samarbeid mellom ungdomsskole og videregående skole i universitetsskoleprosjektet .. 278

*Johnny Forsbakk og Klara Rokkones*

Beskrivelse av hospitering i FoU-prosjektet .....	280
Teoretisk forankring .....	281
Lærerrollen .....	282
Kompetanse .....	283
Utdanningens flerdimensjonale formål .....	283
Metode og datainnsamling .....	284
Analyse og kategorisering .....	285
Drøfting .....	286
Elevenes opplevelse .....	286
Innvirkning på valg av utdanning og en annerledes læringsarena .....	287
Tidsbruk .....	288
Lærerens opplevelser .....	289
Elevenes utvikling .....	289
Behovet for tid .....	290
Innvirkning på medelever .....	292
Oppsummering – veien videre .....	293

## Kapittel 15

### Å lære om kunnskap: Mikrohistorie for å forstå hvordan kunnskap blir til ..... 296 |

*Lars Busterud*

Valg av mikrohistorie .....	298
Teoretisk inngang .....	299
Mikrohistoriens historie .....	299
Mikrohistorie i dag .....	300

Å lese som en historiker .....	302
Utviklingsarbeidet .....	304
Min tilnærming til mikrohistorie i klasserommet: en transparent historie .....	304
Studieobjektets kontekst .....	305
Presentasjonsverktøyets didaktiske betydning .....	306
Praktisk gjennomføring .....	308
Studiens sentrale funn .....	309
Metodeforståelse .....	309
Kildekritisk kompetanse .....	310
Forståelse av hvordan kunnskap blir til .....	313
Avslutning .....	314

## Kapittel 16

### Kunnskapsarbeid i tverrfaglige og tverrinstitusjonelle

<b>læringsfellesskap</b> .....	316
--------------------------------	-----

*Katrine Dalbu Alterhaug, Tina Beate Bjørk og Marthe Nonstad*

FoU-arbeid som arena for fornyelse av faglig praksis og etablering av tverrfaglige læringsfellesskap .....	317
Forskning og teori .....	318
Profesjonelle læringsfellesskap .....	318
Kunnskapsarbeid .....	320
Utforskende samtaler .....	320
Beskrivelse av kunnskapsarbeidet .....	321
Utvalg, datamateriale, validitet og etikk .....	321
Beskrivelse av FoU-prosjektene .....	322
Samarbeidsprøver i matematikk .....	322
Samskriving i fremmedspråk .....	323
Analysearbeidet .....	324
Diskusjon .....	325
Oppsummerende kommentar .....	327



## Kapittel 17

<b>Muligheten av i morgen: et samskapt fortellingsprosjekt som inkludering og estetisk tilnærming til læring i barneskolen</b> .....	330
<i>Audun Mollan Kristoffersen, Tone Pernille Østern og Britt Karin Utvær</i>	
Inkludering og estetisk tilnærming i skole og lærerutdanning .....	332
Fortellingsprosjektet «Muligheten av i morgen» .....	334
Et didaktisk designprosjekt med en pragmatisk og neonarrativ tilnærming .....	336
Den neonarrative analysen .....	339
To pedagogiske teorier med relevans for klasserommet .....	343
Motivasjonsteori knyttet til selvbestemmelse .....	343
Undervisningens subjektivisering .....	344
Analyse gjennom en pragmatisk dialog .....	345
Elevenes motivasjon gjennom fortellingsprosjektet .....	345
Elevenes subjektivisering gjennom fortellingsprosjektet .....	347
De praksisnære neonarrativene i møte med teoriene om motivasjon og subjektivisering .....	349
Fortelling som formskaping, inkludering, motivasjon og subjektivisering .....	351

## Kapittel 18

<b>Hvorfor samskapt FoU i lærerutdanningskoler?</b> .....	354
<i>Anne Berit Emstad</i>	
Utvikling av lokal kunnskap og bidraget til egen organisasjon .....	355
FoU-prosjekter som grunnlag for kvalitetsvurdering og profesjonell utvikling .....	355
Brobygging og indirekte gevinster av FoU .....	357
Transformering fra lokal til nasjonal og internasjonal kontekst .....	359
Insider-perspektivet .....	361
Avslutning .....	363

<b>Bidragstere</b> .....	368
--------------------------	-----

<b>Stikkord</b> .....	372
-----------------------	-----